

Aan: Minister P. Adema
Ministerie van LNV
Per email

Telefoon 06-15624460
E-mail info@nav.nl
Website www.nav.nl
Twitter @NAV_AkkerBouwer

cc. Vaste Commissie voor LNV

Dronten, 8 december 2023

Betreft: aanwijzing NV-gebieden

Geachte meneer Adema,
Cc de leden van de Vaste Commissie voor LNV

De Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) is onaangenaam verrast door de aanwijzing van een groot deel van Nederland als Nutriënten-Verontreinigd (NV) gebied. Ons belangrijkste bezwaar is dat deze aanwijzing uitermate demotiverend is voor boeren die op hun eigen bedrijf al maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren en nu toch worden geconfronteerd met generieke beperkingen. De NAV pleit ervoor om zo snel mogelijk over te gaan op doelsturing.

Daarnaast hebben wijde volgende specifieke bezwaren:

1. Om de derogatie voor melkveehouders nog een paar jaar langer te behouden, worden de akkerbouwers flink geraakt in hun bedrijfsvoering. Zo werden in 2023 ineens de bufferstroken versneld opgelegd en krijgen we nu in NV-gebieden te maken met grote kortingen op de bemestingsnormen. De melkveehouders worden gecompenseerd maar voor de akkerbouwers zien wij geen compensatie genoemd. Dat vinden wij onrechtvaardig.
2. De aanwijzing gebeurt op een manier en een moment wat wij uitermate onlogisch vinden. De bufferstroken hebben nog niet eens de kans gekregen zich te bewijzen of de volgende beperkingen worden al weer opgelegd. We missen ook meerekenen van de in 2024 verplichte 4% braak (GLMC8) en het feit dat er vanaf 2024 geen stikstofbemesting meer mag plaatsvinden op groenbemesters. Al met al voorzien wij voor de hele akkerbouw al een belangrijke daling van de bemesting en we zien niet dat hierop is geanticipeerd. Daardoor geeft de aanwijzing geen indruk van integraal beleid.
3. Bij de gebruikte methodes hebben wij een aantal vragen:
 - a. We zien niet duidelijk welke metingen zijn gebruikt voor de bepalingen van de oppervlaktewaterkwaliteit en we missen het rapport van WEnR.
 - b. De bijdrage van de landbouw aan N en P wordt berekend met oude cijfers. Dit terwijl er voor een aantal gebieden wel betere cijfers zijn. Er wordt niet vermeld in de stukken hoe deze meer recente cijfers zich verhouden tot de berekeningen van Groenendijk et al. uit 2016. Als voor bepaalde stroomgebieden betere cijfers zijn, lijkt het ons alleszins redelijk om deze te gebruiken en niet omwille van de uniformiteit overal met oude cijfers te werken.
 - c. Wanneer gebieden geclusterd worden, wordt het hele cluster als NV-gebied aangewezen als >30% de normen overschrijdt. Het is ons niet duidelijk waar het getal van 30% op is gebaseerd. Waarom niet meer dan de helft, dus >50%?
4. Wij hebben gezien de ervaringen van dit jaar met de door RVO aangeleverde kaartlagen weinig tot geen vertrouwen in het aanleveren van correcte kaartlagen aan het begin van 2024 wanneer akkerbouwers al beginnen met bemesting.
5. In sommige gebieden waar alleen de P-norm wordt overschreden, bijvoorbeeld Noord-Groningen, is er grote kans dat deze overschrijding komt door zoute kweldruk. Hierop is in 2017 iemand gepromoveerd bij de Universiteit van Leuven in samenwerking met de Universiteit

Utrecht. Wij zien niet dat deze P-levering uit waterbodems is meegenomen in de afwegingen. En waarom wordt er 5% N-bemesting gekort in gebieden waar alleen P wordt overschreden?

6. In de bijlage zien we ineens een aantal gebieden genoemd worden als stikstofgevoelig die dat niet eerder waren. Voorbeelden zijn de Waddenzee en de grote wateren in Zuid-Holland en Zeeland. Uit navraag bij de Waddenvereniging blijkt dat zij ook verrast zijn dat de Waddenzee ineens als stikstofgevoelig is aangemerkt. Wij verzoeken u om deze aanwijzing van de grote wateren als stikstofgevoelig terug te draaien of met cijfers te onderbouwen. Nu dreigt er een generieke bufferzone rondom alle N2000 gebieden te worden aangelegd, wat juist in de gesprekken voor het landbouwakkoord in onze ogen van tafel was gehaald.

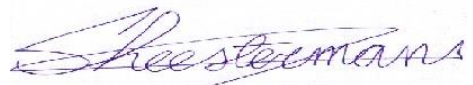
Wij vragen u dringend om de uitbreiding te heroverwegen met bovenstaande punten in gedachten. Dat wil zeggen dat wij pleiten voor doelsturing i.p.v. generieke beperkingen, dat wij niet willen dat akkerbouwers mede opdraaien voor het behoud van derogatie van melkveehouders zonder gecompenseerd te worden, dat wij geen bufferstroken willen langs alle N2000 gebieden, dat wij geen korting op de N-bemesting willen in NV-gebieden met alleen P-overschrijdingen en dat we een betere berekening willen van de bijdrage van de landbouw.

Meer algemeen verzoeken wij u om de akkerbouw wel voldoende ruimte te laten houden om met goede landbouwpraktijk voldoende opbrengsten te behalen. Wij vrezen dat de door u opgelegde maatregelen gaan leiden tot uitmijning van de grond en het in gedrang komen van de voedselproductie.

Hoogachtend,

Teun de Jong
Voorzitter NAV

Sjoerd Heestermans
Portefeuillehouder Mineralen NAV